

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Ndc/31/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124390782
Dátum vydania rozhodnutia:	26.11.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6124390782.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu S. K., narodeného XX. M. XXXX, H. Q., V. Č. S. XX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Eva Matulayová, PhD., spol. s r.o., Bojnice, Nemocničná 575/1, IČO: 51 920 344, proti žalovanej ČSOB Poist'ovňa, a.s., Bratislava, Žitkova 11, IČO: 31 325 416, o zaplatenie 2.800 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 39Up/1707/2024, o nesúhlase Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením sporu Mestským súdom Bratislava I, takto

rozhodol:

Na prejednanie sporu vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica sp. zn. 39Up/1707/2024 j e p r í s l u š ň ý Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava I postúpil spor vedený na tomto súde pod sp. zn. 12Td/3/2024 Okresnému súde Banská Bystrica s poukazom na ustanovenie § 2 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) ako súdu príslušnému.

2. Okresný súd Banská Bystrica s postúpením tohto sporu Mestským súdom Bratislava I nesúhlasil a predložil súdny spis vedený ním pod sp. zn. 39Up/1707/2024 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) na rozhodnutie o kauzálnej príslušnosti. Uviedol, že v danom prípade sa žalobca návrhom na vydanie platobného rozkazu (ďalej len „návrh“) domáha zaplatenia sumy 2.800 eur spolu s príslušenstvom na základe zmluvy o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Okresný súd Banská Bystrica uviedol, že v zmysle ustanovenia § 1 ods. 1 zákona o upomínacom konaní je v konaní vedenom podľa tohto zákona príslušným len v prípade sporu o peňažný nárok, ktorý bol uplatnený spôsobom podľa tohto zákona, pričom zo spisu vyplýva, že jeho predmetom je peňažný nárok uplatnený výlučne v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku, a preto by príslušnosť na konanie o ňom mala byť určená podľa ustanovenia § 12 a nasl. CSP.

3. Podľa čl. 4 Základných princípov CSP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci (odsek 1). Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít (odsek 2).

4. V danej veci ide o spor o kauzálnu príslušnosť, Mestský súd Bratislava I, ktorého procesný postup upravuje zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov, a Okresný súd Banská Bystrica, ktorého postup upravuje zákon č. 307/2016 Z. z. a CSP, vzhľadom na rozdielnosť vybavovanej agendy a predpisov, podľa ktorých postupujú, nemajú spoločne nadriadený súd. Civilný sporový poriadok, prijatý ešte pred zriadením mestských súdov v Bratislave 30. júna 2023, uvedenú situáciu neupravuje, rovnako tak ani zákony prijaté na zavedenie tzv. novej súdnej mapy, a preto pri aplikácii základných princípov Civilného sporového poriadku vyjadrených v ustanovení čl. 4 ods. 1 a ods. 2 CSP dospel Najvyšší súd k záveru, že v danom prípade, ak neexistuje spoločne nadriadený súd, je (musí byť) na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením príslušný najvyšší súd (keďže v opačnom prípade by došlo k odmietnutiu spravodlivosti).

5. Najvyšší súd preto podľa § 43 ods. 2 CSP per analogiam preskúmal spor a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením sporu je dôvodný.

6. Podľa § 36 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. (odsek 1). Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania (odsek 2).

7. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednania sporu.

8. Podľa § 12 CSP na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak (odsek 1). Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV (odsek 2).

9. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

10. Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

11. Podľa § 15 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov konanie v prvom stupni vykonáva okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak (odsek 1). Konanie v prvom stupni v obvode Mestského súdu Bratislava I vykonáva Mestský súd Bratislava I, ak tento zákon neustanovuje inak (odsek 2).

12. Podľa § 2 zákona o upomínacom konaní na konanie je kauzálna príslušnosť Okresný súd Banská Bystrica. Návrh na začatie upomínacieho konania sa podáva v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 zákona o upomínacom konaní výlučne elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky súdu prostredníctvom na to určeného elektronického formulára. Návrh musí byť autorizovaný podľa osobitného predpisu. Listiny a vyhlásenia, ktoré sa pripájajú k návrhu, musia byť podané v elektronickej podobe spolu s návrhom.

13. Upomínacie konanie podľa zákona č. 307/2016 Z. z. je alternatívnym spôsobom uplatňovania peňažných nárokov k postupu podľa CSP. Dispozičný princíp, ktorý charakterizuje civilné sporové

konanie, dáva žalobcovi právo výberu, akým spôsobom si svoj peňažný nárok bude na súde uplatňovať, a teda buď postupom upraveným všeobecným civilno-procesným predpisom (Civilným sporovým poriadkom) alebo osobitným, alternatívnym spôsobom v rámci upomínacieho konania podľa zákona č. 307/2016 Z. z. Na základe tohto výberu žalobcu sa určuje (o. i.) aj príslušnosť súdu.

14. Upomínacie konanie sa začína výlučne podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona o upomínacom konaní. Pokiaľ nedošlo k splneniu zákonom predpokladaných podmienok pre začatie konania, nebolo začaté upomínacie konanie podľa zákona o upomínacom konaní a z tohto dôvodu nemôže byť založená kauzálna príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica uvedeného v ustanovení § 2 tohto zákona.

15. V prejednávanej spore žalobca podal návrh na vydanie platobného rozkazu elektronickými prostriedkami autorizovaný podľa osobitného predpisu adresovaný Mestskému súdu Bratislava I. Tento návrh však nemá formu štandardizovaného elektronického formulára určeného pre upomínacie konanie, nebol doručený do elektronickej schránky súdu príslušného pre upomínacie konanie, a navyše z jeho obsahu vyplýva, že žalobca sa domáha vydania platobného rozkazu v zmysle všeobecných ustanovení CSP o platobnom rozkaze (§ 265 CSP). Za daného stavu podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu nebolo začaté upomínacie konanie v zmysle zákona o upomínacom konaní, preto nemohlo dôjsť ani k založeniu kauzálnej príslušnosti súdu pre upomínacie konanie (Okresného súdu Banská Bystrica). Z tohto dôvodu nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením sporu Mestským súdom Bratislava I je dôvodný, pretože nie je kauzálne príslušný na prejednanie sporu podľa ustanovenia § 2 zákona o upomínacom konaní.

16. Príslušnosť Mestského súdu Bratislava I je daná v trestnoprávných veciach a spor v prejednávanej veci takouto vecou nie je. V posudzovanom spore, v ktorom sa žalobca domáha priznania peňažnej pohľadávky vzniknutej zo zmluvy o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ide totiž o vec, v ktorej vzhľadom na adresu sídla žalovanej a povahu sporu ako občianskoprávneho je na prejednanie sporu podľa ustanovení § 12 a § 15 ods. 1 CSP príslušný Mestský súd Bratislava IV.

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.